

1250.

Na osnovu člana 54 stav 6 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", br.30/12, 48/15 i 52/16), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

P R A V I L N I K **O MJERAMA ZA OTKRIVANJE, SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE AFRIČKE KUGE SVINJA***

Predmet **Član 1**

Ovim pravilnikom propisuju se mjere za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje afričke kuge svinja.

Primjena **Član 2**

Ovaj pravilnik primjenjuje se na svinje iz porodice *Suidae*, uključujući i divlje svinje

Značenje izraza **Član 3**

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **gazdinstvo** je objekat ili prostor gdje se stalno ili privremeno drže ili uzgajaju svinje, osim klanica, prevoznih sredstava i ograđenih područja u kojima se uzgajaju, radi lova divlje svinje, u kojima se zbog veličine i strukture ne mogu sprovesti mjere iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika;
- 2) **sumnjivo gazdinstvo** je gazdinstvo na kojem se nalazi jedna ili više svinja za koju se sumnja da je zaražena virusom afričke kuge svinja ili kontaktno gazdinstvo;
- 3) **epizootiološka jedinica (podjedinica)** je zgrada, mjesto ili obližnji prostor na kojem se svinje sa gazdinstva drže tako da često dolaze u direktan ili indirektan međusobni kontakt i odvojene su od drugih svinja sa istog gazdinstva;
- 4) **svinja sumnjiva da je zaražena virusom afričke kuge svinja** je svinja ili leš svinje, koja pokazuje kliničke znake bolesti ili karakteristične postmortalne promjene ili reakcije na laboratorijska ispitivanja, koje ukazuju na moguće prisustvo virusa afričke kuge svinja;
- 5) **slučaj afričke kuge svinja** je svinja ili leš svinje, kod koje:
 - a) su potvrđeni klinički znaci bolesti ili karakteristične postmortalne promjene koje ukazuju na afričku kugu svinja; ili
 - b) je prisustvo bolesti službeno potvrđeno na osnovu laboratorijskih ispitivanja;
- 6) **svinje u kontaktu** su svinje koje su tokom poslednjih 21 dan na gazdinstvu bile u direktnom kontaktu sa jednom ili više svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom afričke kuge svinja;
- 7) **žarište** je pojava jednog ili više slučajeva afričke kuge svinja na gazdinstvu;
- 8) **primarno žarište** je pojava afričke kuge svinja koja nije epizootiološki povezana sa prethodnom pojavom te bolesti u istom području;
- 9) **inficirano područje** je dio teritorije na kojoj se, nakon potvrđivanja jednog ili više slučajeva afričke kuge svinja kod divljih svinja, sprovode mjere za iskorjenjivanje bolesti;
- 10) **primarni slučaj afričke kuge svinja kod divljih svinja** je slučaj afričke kuge svinja kod divljih svinja koji je potvrđen na području gdje se ne primjenjuju mjere za iskorjenjivanje bolesti;

- 11) **kontaktno gazdinstvo** je gazdinstvo na koje se mogao prenijeti virus afričke kuge svinja zbog blizine zaraženog gazdinstva (lokacije), kretanja ljudi, svinja, vozila ili na drugi način;
- 12) **obrada** je jedan od načina postupanja sa materijalom visokog rizika kojim se sprečava opasnost od širenja virusa afričke kuge svinja u skladu sa posebnim propisom;
- 13) **usmrćivanje** je postupak kojim se životinji oduzima život na bezbolan način;
- 14) **klanje** je način usmrćivanja životinja iskrvarenjem, nakon omamljivanja;
- 15) **vektor** je krpelj vrste *Ornithodoros erraticus*.

Sumnja na afričku kugu svinja

Član 4

- (1) Sumnja na pojavu afričke kuge svinja prijavljuje se organu uprave nadležnom za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: Uprava).
- (2) Kada se potvrdi prisustvo afričke kuge svinja, obavještava se Međunarodna organizacija za zdravlje životinja (OIE) i Evropska komisija dostavljanjem podataka datim u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Sprovođenje mjera u slučaju sumnje na prisustvo afričke kuge svinja na gazdinstvu

Član 5

- (1) Kada se na gazdinstvu nalazi jedna ili više svinja sumnjivih da su zaražene virusom afričke kuge svinja, bez odlaganja sprovode se pregledi i dijagnostička ispitivanja, radi potvrđivanja ili isključivanja prisustva bolesti, a naročito uzimanje uzoraka potrebnih za laboratorijsko ispitivanje.
- (2) Uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje iz stava 1 ovog člana i metode dijagnostičkog ispitivanja afričke kuge svinja vrše se u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika.
- (3) Ako sumnja na prisustvo afričke kuge svinja nije isključena, veterinarski inspektor (u daljem tekstu: službeni veterinar) bez odlaganja stavlja gazdinstvo pod službeni nadzor, sprovodi epizootiološko ispitivanje u skladu sa članom 9 ovog pravilnika i naređuje sprovođenje sljedećih mjera:
 - 1) popis svih svinja na gazdinstvu, oboljelih, uginulih ili svinja sumnjivih da su zaražene virusom afričke kuge svinja, koji mora biti redovno ažuriran, uključujući novorođene i uginule svinje u periodu dok traje sumnja na afričku kugu svinja na gazdinstvu;
 - 2) ograničavanje kretanja svinja na gazdinstvu (zadržavanjem u boksovima ili izdvojanjem na izolovanom mjestu u objektu);
 - 3) zabranu iznošenja i unošenja sa i na gazdinstvo svinja, a po potrebi i drugih životinja, kao i sprovođenje odgovarajućih mjera deratizacije i dezinsekcije;
 - 4) zabranu iznošenja leševa sa gazdinstva, osim uz odobrenje službenog veterinara;
 - 5) zabranu iznošenja mesa i drugih proizvoda od svinja, sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja, hrane za životinje, otpadaka i opreme, kojom se može širiti virus afričke kuge svinja, bez odobrenje službenog veterinara;
 - 6) zabranu kretanja lica sa i na gazdinstvo, bez odobrenja službenog veterinara;
 - 7) zabranu kretanja vozila sa i na gazdinstvo, bez odobrenja službenog veterinara;
 - 8) postavljanje dezinfekcionih barijera na ulazu i izlazu iz objekata u kojima se drže svinje i na ulazu i izlazu sa gazdinstva;
 - 9) sprovođenje biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa afričke kuge svinja, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva;
 - 10) dezinfekciju transportnih sredstva prije izlaska sa gazdinstva.

- (4) U slučaju nepovoljne epizootiološke situacije, a naročito ukoliko se gazdinstvo sa sumnjivim svinjama nalazi u području sa velikom gustom svinja, službeni veterinar može da naredi:
- 1) sprovođenje mjera iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika na gazdinstvu ili na dijelu gazdinstva na kojem se nalaze svinje sumnjive na afričku kugu svinja, ako su smještene, držane i hranjene potpuno odvojeno od drugih svinja na gazdinstvu;
 - 2) uzimanje dovoljnog broja uzoraka od usmrćenih svinja u skladu sa tačkom 1 ovog stava, radi potvrde ili isključivanja afričke kuge svinja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 3) određivanje zaštitne zone oko gazdinstva u kojoj će se sprovoditi mjere iz st. 1 i 2 ovog člana.
- (5) Mjere iz stava 3 ovog člana sprovode se dok se sumnja na afričku kugu svinja ne isključi.

Sprovođenje mjera u slučaju potvrđivanja afričke kuge svinja na gazdinstvu

Član 6

- (1) Ako je afrička kuga svinja službeno potvrđena na gazdinstvu, službeni veterinar, pored mjera iz člana 5 stav 3 ovog pravilnika na zaraženom gazdinstvu, naređuje sprovođenje sljedećih mjera:
- 1) usmrćivanje svih svinja na zaraženom gazdinstvu, bez odlaganja i na način da se tokom prevoza ili usmrćivanja izbjegne rizik od širenja virusa afričke kuge svinja;
 - 2) uzimanje dovoljnog broja uzoraka od usmrćenih svinja, radi laboratorijskog ispitivanja za potvrđivanje u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika kako bi se utvrdio način unošenja virusa afričke kuge svinja na gazdinstvo i odredilo koliko je dugo bolest mogla biti prisutna na gazdinstvu prije službene prijave;
 - 3) neškodljivo uklanjanje leševa uginulih i usmrćenih svinja;
 - 4) pronalaženje i neškodljivo uklanjanje mesa porijeklom od svinja koje su zaklane u periodu između vjerovatnog unosa virusa afričke kuge svinja na gazdinstvo i početka sprovođenja naređenih mjera;
 - 5) pronalaženje i neškodljivo uklanjanje, sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja, koji su bili uzeti u periodu između vjerovatnog unosa virusa afričke kuge svinja na gazdinstvo i početka sprovođenja naređenih mjera radi sprečavanja širenja virusa afričke kuge svinja;
 - 6) obradu svih materijala i otpadaka koji su mogli biti kontaminirani, kao što je hrana za životinje, na način kojim se obezbijeduje uništavanje virusa afričke kuge svinja;
 - 7) uništavanje svih materijala koji se koriste za jednokratnu upotrebu koji su mogli biti kontaminirani, a posebno onih koji se koriste pri usmrćivanju;
 - 8) čišćenje i dezinfekciju objekata u kojima su svinje držane, vozila kojima je vršen prevoz, opreme, stelje i stajnjaka, nakon neškodljivog uklanjanja svinja;
 - 9) genetsku tipizaciju izolovanog virusa afričke kuge svinja u slučaju primarnog žarišta afričke kuge svinja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 10) sprovođenje epizootiološkog ispitivanja u skladu sa članom 9 ovog pravilnika.
- (2) Mjere iz stava 1 ovog člana sprovode se pod nadzorom službenog veterinara.
- (3) U slučaju pojave afričke kuge svinja u zoološkom vrtu, laboratoriji, nacionalnom parku ili lovištu gdje se drže divlje svinje ili odgajalištu gdje se svinje drže za naučne svrhe ili očuvanje rijetkih rasa, može se odstupiti od mjera iz stava 1 tač. 1 i 5 ovog člana, ako nijesu ugroženi socioekonomski interesi.

Sprovođenje mjera u slučaju potvrđivanja afričke kuge svinja na gazdinstvu koje ima različite proizvodne jedinice

Član 7

Ako je afrička kuga svinja potvrđena na gazdinstvu koje ima dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica, u cilju omogućavanja završetka turnusa tova, može se odstupiti od preduzimanja mjera iz člana 6 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika na proizvodnoj jedinici na kojoj se nalaze zdrave svinje, pod uslovom da je utvrđeno da su struktura, veličina, udaljenost između proizvodnih jedinica i postupci proizvodnje takvi da je u proizvodnoj jedinici osigurano potpuno odvojeno držanje i ishrana i da je onemogućeno širenje virusa iz jedne u drugu proizvodnu jedinicu.

Sprovođenje mjera na na kontaktnim gazdinstvima

Član 8

- (1) Na osnovu epizootiološkog ispitivanja sprovedenog u skladu sa članom 9 ovog pravilnika, službeni veterinar određuje kontaktno gazdinstvo, odnosno gazdinstvo sa kojeg je ili na koje može biti unijeta afrička kuga svinja sa sumnjivog odnosno sa gazdinstva na kojem je potvrđena afrička kuga svinja.
- (2) Na gazdinstvu iz stava 1 ovog člana, sprovode se mjere iz člana 5 ovog pravilnika sve dok se službeno ne potvrdi da je isključena sumnja na pojavu afričke kuge svinja.
- (3) U zavisnosti od epizootiološke situacije na kontaktnom gazdinstvu, službeni veterinar naređuje sprovođenje mjera iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika.
- (4) Od usmrćenih svinja na kontaktnim gazdinstvima uzima se dovoljan broj uzorka u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo virusa afričke kuge svinja na tim gazdinstvima.

Epizootiološko ispitivanje

Član 9

- (1) Kada postoji sumnja na pojavu afričke kuge svinja ili u slučajevima izbijanja afričke kuge svinja sprovodi se epizootiološko ispitivanje.
- (2) Epizootiološko ispitivanje obuhvata prikupljanje podataka o:
 - 1) vremenskom periodu u kojem je virus afričke kuge svinja mogao da bude prisutan na gazdinstvu prije prijavljivanja, odnosno prije sumnje na afričku kugu svinja;
 - 2) mogućem izvoru afričke kuge svinja na gazdinstvu i utvrđivanju drugih gazdinstava na kojima su se svinje mogle zaraziti iz istog izvora;
 - 3) kretanju ljudi, vozila, svinja, leševa, sjemena, proizvoda od svinja ili drugog materijala kojim se virus može prenijeti sa ili na gazdinstvo;
 - 4) mogućem širenju bolesti preko vektora ili divljih svinja.
- (3) Ako rezultati ispitivanja iz stava 1 ovog člana ukazuju da se afrička kuga svinja mogla proširiti sa ili na gazdinstva na teritoriji drugih država, obavještavaju se nadležni organi tih država i Evropska komisija.

Zaraženo i ugroženo područje

Član 10

- (1) Nakon službenog potvrđivanja afričke kuge svinja na gazdinstvu, određuje se zaraženo područje u krugu poluprečnika od najmanje 3 km oko mjesta žarišta, koje je dio ugroženog područja i obuhvata krug poluprečnika najmanje 10 km oko mjesta žarišta.
- (2) Na područjima iz stava 1 ovog člana, primjenjuju se mjere iz čl. 11 i 12 ovog pravilnika.
- (3) Kod određivanja granica zaraženog i ugroženog područja uzimaju se u obzir:
 - 1) rezultati epizootiološkog ispitivanja sprovedenog u skladu sa članom 9 ovog pravilnika;
 - 2) geografske karakteristike, naročito prirodne ili vještačke granice;

- 3) položaj i međusobna udaljenost gazdinstava;
 - 4) podaci o prometu svinja i podaci o dostupnosti klanica;
 - 5) podaci o raspoloživim sredstvima i licima za kontrolu prometa svinja unutar područja, naročito ako uginule ili usmrćene svinje moraju biti uklonjene sa gazdinstva sa kojeg potiču.
- (4) Ako zaraženo i/ili ugroženo područje uključuje dio teritorije drugih država, granice zaraženog i ugroženog područja određuju se u saradnji sa nadležnim organima tih država.
- (5) Radi obezbjeđivanja informisanosti lica u zaraženom i ugroženom području o naređenim mjerama iz čl. 11 i 12 ovog pravilnika i omogućavanja njihovog sprovođenja, na vidnim mjestima postavljaju se oznake, odnosno natpisi sa upozorenjima i obavještava se javnost putem medija.

Sprovođenje mjera na zaraženom području

Član 11

- (1) Na zaraženom području naređuje se sprovođenje sljedećih mjera:
- 1) popis gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju svinje, identifikaciju i registraciju neidentifikovanih svinja, klinički pregled svih svinja na gazdinstvima u zaraženom području radi utvrđivanja zdravstvenog stanja svinja u roku od sedam dana od dana određivanja zaraženog područja pod nadzorom službenog veterinara;
 - 2) zabranu premještanja i prometa svinja, osim u slučaju iz stava 3 ovog člana, kao i svinja koje ne potiču sa zaraženog područja koje se upućuju na hitno klanje u klanicu koja se nalazi na zaraženom području ili svinja koje se prevoze drumskim ili željezničkim putem kroz zaraženo područje bez zaustavljanja i istovaranja životinja (tranzit) na osnovu odobrenja službenog veterinara za prevoz;
 - 3) čišćenje i dezinfekciju prevoznih sredstava i opreme, korišćenih za prevoz svinja ili drugih životinja ili materijala koji je mogao biti zaražen (leševi, hrana za životinje, stajnjak), u što kraćem roku nakon kontaminacije, a po potrebi i dezinsekciju i tretiranje u skladu sa članom 13 ovog pravilnika;
 - 4) zabranu ulaza i izlaza drugih domaćih životinja na i sa gazdinstva bez odobrenja službenog veterinara;
 - 5) zabranu izlaska prevoznih sredstava iz zaraženog područja bez prethodnog čišćenja, dezinfekcije i odobrenja službenog veterinara;
 - 6) prijavu svakog uginuća ili obolijevanja svinje na gazdinstvu odmah, radi ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 7) zabranu premještanja svinja sa gazdinstva najmanje 40 dana od dana čišćenja i dezinfekcije zaraženog gazdinstava i po potrebi dezinsekcije, odnosno 30 dana pod uslovom da je izvršeno uzimanje uzoraka i ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 8) zabranu iznošenja sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja sa gazdinstava u zaraženom području;
 - 9) biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa afričke kuge svinja, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva.
- (2) Premještanje svinja sa gazdinstva u zaraženom području može se vršiti nakon 40 dana od dana čišćenja i dezinfekcije, ukoliko su ispunjeni uslova iz stava 3 ovog člana:
- 1) u slučaju hitnog klanja do klanice unutar zaraženog ili ugroženog područja ili do klanice koja je određena za te svrhe; ili
 - 2) do objekta za neškodljivo uklanjanje ili odgovarajućeg mjesta gdje se svinje odmah usmrćuju, i leševi neškodljivo uklanjaju, pod nadzorom službenog veterinara; ili
 - 3) u izuzetnim slučajevima na drugim lokacijama unutar zaraženog područja.

- (3) Kada se mjere iz stava 1 ovog člana sprovode duže od 40 dana, zbog pojave novih slučajeva afričke kuge svinja, kojima se ugrožava dobrobit životinja ili otežava uzgoj svinja, na zahtjev vlasnika, službeni veterinar može odobriti otpremanje svinja sa gazdinstva iz zaraženog područja, direktno do objekata iz stava 2 ovog člana, pod uslovom:
- 1) da je veterinar klinički pregledao svinje na gazdinstvu, a posebno one koje se premještaju, uključujući mjerenje tjelesne temperature tih životinja, i izvršio kontrolu vođenja registra na gazdinstvu i identifikacionih oznaka svinja na gazdinstvu;
 - 2) da prilikom pregleda nijesu utvrđeni klinički znaci afričke kuge svinja, da su svinje na propisan način identifikovane;
 - 3) da se svinje otpremaju prevoznim sredstvima koja plombira službeni veterinar;
 - 4) da je od svinja koje treba da budu zaklane ili usmrćene uzet dovoljan broj uzoraka, u cilju potvrđivanja ili isključivanja prisustva virusa afričke kuge svinja na gazdinstvu u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 5) ako se svinje otpremaju u klanicu:
 - a) da je obaviješten službeni veterinar na klanici o upućivanju svinja u klanicu koji je dužan da nakon njihovog prispjeća u klanicu, obavijesti službenog veterinara koji je uputio svinje na klanje;
 - b) da se dopremljene svinje drže i kolju u klanici odvojeno od drugih svinja;
 - c) da se obrati posebna pažnja na znake karakteristične za afričku kugu svinja tokom pregleda, prije i poslije klanja; i
 - d) svježe meso koje je namijenjeno za preradu, treba da bude označeno posebnom oznakom i prerađeno na propisani način, a u slučaju da se pošiljka mesa šalje u drugi određeni objekat na preradu, pošiljka mesa treba da bude zapečaćena prije i tokom prevoza;
 - 6) da vozila i oprema koja su korišćena za prevoz svinja, se odmah nakon prevoza, očiste i dezinfikuju u skladu sa članom 13 ovog pravilnika.
- (4) Mjere na zaraženom području sprovode se najmanje:
- 1) dok se na zaraženim gazdinstvima ne izvrši čišćenje i dezinfekcija i po potrebi dezinsekcija;
 - 2) dok se ne izvrši klinički pregled i laboratorijsko ispitivanje svinja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika, na svim gazdinstvima, nakon 45 dana od prethodno izvršenog čišćenja i dezinfekcije i po potrebi dezinsekcije, na zaraženim gazdinstvima.

Sprovođenje mjera na ugroženom području

Član 12

- (1) Na ugroženom području naređuje se sprovođenje sljedećih mjera:
- 1) popis gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju svinje, identifikaciju i registraciju neidentifikovanih svinja;
 - 2) zabranu kretanja i prevoza svinja javnim putevima i putevima koja povezuju gazdinstva, osim svinja koje ne potiču sa ugroženog područja koje se upućuju na hitno klanje u klanicu koja se nalazi na ugroženom području ili svinja koje se prevoze drumskim ili željezničkim putem kroz ugroženo područje bez zaustavljanja i istovaranja životinja (tranzit) na osnovu odobrenja službenog veterinara;
 - 3) zabranu ulaza i izlaza na i sa gazdinstva svim životinjama tokom prvih sedam dana od dana određivanja granice ugroženog područja, bez odobrenja službenog veterinara;
 - 4) čišćenje i dezinfekciju prevoznih sredstava i opreme, korišćenih za prevoz svinja ili drugih životinja ili materijala koji je mogao biti zaražen (leševi, hrana za životinje, stajnjak), u što kraćem roku nakon kontaminacije;

- 5) prijavu, bez odlaganja, svakog uginuća ili obolijevanja svinje na gazdinstvu službenom veterinaru, radi ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 6) zabranu iznošenja svinja sa gazdinstva najmanje 30 dana nakon obavljenog čišćenja i dezinfekcije zaraženih gazdinstava i po potrebi dezinsekcije odnosno 21 dan pod uslovom da je izvršeno uzimanje uzoraka i ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika, radi isključivanja prisustva virusa afričke kuge svinja na tom gazdinstvu;
 - 7) nakon perioda od 30 dana, odnosno 21 dan pod uslovom da izvršeno uzimanje uzoraka i ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika kojim se omogućava isključivanje prisustva virusa afričke kuge svinja na tom gazdinstvu, može se odobriti premještanje svinja sa gazdinstva do objekata u skladu sa ovim pravilnikom;
 - 8) zabranu iznošenja sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja sa gazdinstava u ugroženom području;
 - 9) biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa afričke kuge svinja, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva.
- (2) Kada se mjere iz stava 1 ovog člana sprovode duže od 40 dana odnosno duže od 30 dana pod uslovom izvršeno uzimanje uzoraka i ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika, radi isključivanje prisustva virusa afričke kuge svinja na tom gazdinstvu, zbog pojave novih slučajeva afričke kuge svinja, kojima se ugrožava dobrobit životinja ili otežava uzgoj svinja, na zahtjev vlasnika, službeni veterinar može odobriti otpremanje svinja sa gazdinstva iz ugroženog područja, direktno do objekata u skladu sa ovim pravilnikom, pod nadzorom službenog veterinara.
- (3) Mjere na ugroženom području sprovode se:
- 1) dok se na zaraženim gazdinstvima ne izvrši čišćenje i dezinfekcija i po potrebi, dezinsekcija;
 - 2) dok se ne izvrši klinički pregled i laboratorijsko ispitivanje u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika, na svim gazdinstvima, nakon 40 dana odnosno 30 dana od dana sprovođenja mjera, pod uslovom izvršeno uzimanje uzoraka uzoraka i ispitivanja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika.

Čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija

Član 13

Čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija iz čl. 5, 6, 10, 11, 12 i 14 ovog pravilnika vrši se pod nadzorom službenog veterinara u skladu sa Prilogom 3 ovog pravilnika.

Ponovno naseljavanje svinja na gazdinstvo nakon prestanka afričke kuge svinja

Član 14

- (1) Ponovno naseljavanje svinja na gazdinstvo na kojem je bila potvrđena afrička kuga svinja, vrši se najmanje 30 dana od dana čišćenja, dezinfekcije gazdinstva ili dezinsekcije po potrebi.
- (2) Na gazdinstvima na kojima se svinje drže na otvorenom, a pojava bolesti nije povezana sa vektorima ponovno naseljavanje svinja započinje uvođenjem sentinel svinja koje su pregledane i kod kojih nije utvrđeno prisustvo antitijela na virus afričke kuge svinja ili svinja sa gazdinstava koje nije pod ograničenjem u odnosu na afričku kugu svinja, koje se raspoređuju po cijelom zaraženom gazdinstvu i nakon isteka roka od 45 dana od dana naseljavanja vrši se uzorkovanje i ispitivanje na prisustvo antitijela u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika.
- (3) Ako kod sentinel svinja na gazdinstvima iz stava 2 ovog člana nije utvrđeno prisustvo antitijela na virus afričke kuge svinja, može se izvršiti potpuno ponovno naseljavanje, pod uslovom da nijedna svinja ne smije napustiti gazdinstvo do dobijanja negativnog rezultata serološkog nalaza.

- (4) U slučaju držanja svinja na drugi način, ponovno naseljavanje svinja vrši se u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana ili potpuno naseljavanje pod uslovom da:
 - 1) se svinje unose na gazdinstvo u roku od 20 dana od dana dobijanja negativnog rezultata serološkog nalaza i da potiču sa gazdinstava na kojima se nijesu sprovodile mjere ograničenja koje se odnose na afričku kugu svinja;
 - 2) su od svinja uzeti uzorci krvi najranije 45 dana nakon unosa posljednjih svinja i da su serološki ispitane u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 3) nijedna svinja ne smije napustiti gazdinstvo prije dobijanja negativnog nalaza serološkog ispitivanja.
- (5) U slučaju gazdinstava na kojima je pojava bolesti povezana sa vektorima ponovno naseljavanje se ne vrši najmanje šest godina, osim:
 - 1) ako su pod službenim nadzorom uspješno sprovedeni postupci uništavanja vektora iz objekata ili prostora gdje se svinje drže ili na kojima svinje mogu doći u kontakt s vektorima; ili
 - 2) ako se dokaže da prisustvo vektora više ne predstavlja značajan rizik za širenje bolesti.
- (6) Na gazdinstvima iz stava 5 ovog člana, potpuno ponovno naseljavanje vrši se pod uslovom da:
 - 1) su od svih svinja uzeti uzorci krvi najranije 60 dana nakon unosa posljednjih svinja i da su serološki ispitane u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 2) nijedna svinja ne smije napustiti gazdinstvo prije dobijanja negativnog nalaza serološkog ispitivanja.

Sprovođenje mjera u slučaju sumnje na pojavu i potvrđivanja afričke kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu

Član 15

- (1) U slučaju sumnje na pojavu afričke kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu službeni veterinar, bez odlaganja naređuje preduzimanje mjera radi potvrđivanja ili isključivanja prisustva bolesti u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika.
- (2) U slučaju potvrđivanja afričke kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu, službeni veterinar sprovodi epizootiološko ispitivanje i naređuje sprovođenje sljedećih mjera:
 - 1) usmrćivanje svih prijemčivih životinja u klanici ili prevoznom sredstvu;
 - 2) obradu trupova, iznutrica i nus proizvoda životinjskog porijekla koji bi mogli biti zaraženi i kontaminirani, pod nadzorom službenog veterinara;
 - 3) čišćenje i dezinfekciju objekata, opreme i vozila, pod nadzorom službenog veterinara u skladu sa članom 13 ovog pravilnika;
 - 4) genetsku tipizaciju izolovanog virusa afričke kuge svinja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 5) sprovođenje mjera na gazdinstvu sa kojeg potiču zaražene svinje ili trupovi kao i na kontaktnim gazdinstvima iz člana 8 ovog pravilnika, a ako se epizootiološkim ispitivanjem ne utvrdi drugi izvor virusa afričke kuge svinja, sprovođenje mjera iz člana 5 stav 1 ovog pravilnika na gazdinstvu sa koga potiču zaražene svinje ili trupovi odnosno na kontaktnom gazdinstvu;
 - 6) zabranu dopremanja svinja na klanje ili stavljanje u promet do isteka najmanje 24 sata nakon čišćenja i dezinfekcije i po potrebi dezinfekcije, u skladu sa članom 13 ovog pravilnika.

Sprovođenje mjera u slučaju sumnje na pojavu i potvrđivanja afričke kuge svinja kod divljih svinja

Član 16

- (1) Nakon prijave sumnje na pojavu afričke kuge svinja kod divljih svinja službeni veterinar preuzima mjere, radi potvrđivanja ili isključivanja sumnje na pojavu afričke kuge svinja, o čemu obavještava vlasnike svinja i lovce, uključujući laboratorijska ispitivanja svih divljih svinja koje su ustrijeljene ili pronađene mrtve.
- (2) Nakon potvrđivanja primarnog slučaja afričke kuge svinja kod divljih svinja, radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa afričke kuge svinja:
 - 1) hitno se obrazuje stručni tim (veterinari, lovci, biolozi i epizootiolozi) radi:
 - a) proučavanja epizootiološke situacije i utvrđivanja inficiranog područja;
 - b) utvrđivanja odgovarajućih mjera, koje treba sprovesti na inficiranom području;
 - c) izrade plana za iskorjenjivanje afričke kuge svinja kod divljih svinja;
 - d) sprovođenja nadzora kako bi se provjerila efektivnost preduzetih mjera za iskorjenjivanje afričke kuge svinja;
 - 2) službeni veterinar stavlja pod službeni nadzor gazdinstva na kojima se drže i uzgajaju svinje na inficiranom području i nalaže sprovođenje sljedećih mjera:
 - a) popis svinja na svim gazdinstvima;
 - b) držanje svinja na gazdinstvima na način kojim se obezbjeđuje sprečavanje direktnog ili indirektnog kontakta sa divljim svinjama;
 - c) zabranu ulaza i izlaza svinja na i sa gazdinstva bez odobrenja službenog veterinara;
 - d) stavljanje dezinfekcionih barijera na ulazu i izlazu iz objekata u kojima se drže i uzgajaju svinje i na ulazu i izlazu sa gazdinstva;
 - e) sprovođenje biosigurnosnih mjera za lica koja su u kontaktu sa divljim svinjama, kako bi se smanjila opasnost od širenja virusa afričke kuge svinja, a koje mogu uključiti i privremenu zabranu ulaza na gazdinstvo;
 - f) ispitivanje na gazdinstvu svih uginulih ili svinja koje pokazuju kliničke znake afričke kuge svinja;
 - g) zabranu unošenja na gazdinstvo bilo kojeg dijela tijela odstrijeljene ili pronađene mrtve divlje svinje, kao i pribora ili opreme koji je mogao biti zaražen virusom afričke kuge svinja;
 - h) zabranu stavljanja u promet svinja, njihovog sjemena, embriona ili jajnih ćelija;
 - i) pregled i ispitivanje na afričku kugu svinja svih odstrijeljenih ili pronađenih mrtvih divljih svinja na inficiranom području u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - j) genetsku tipizaciju izolovanog virusa afričke kuge svinja u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika.
- (3) U slučaju pojave afričke kuge svinja kod divljih svinja u pograničnom području, uspostavlja se saradnja u sprovođenju mjera sa susjednom državom.
- (4) Mjere iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se do donošenja plana iz člana 17 ovog pravilnika koji se sačinjava u roku ne dužem od 90 dana od dana potvrđivanja primarnog slučaja afričke kuge svinja kod divljih svinja.

Plan iskorjenjivanja afričke kuge svinja kod divljih svinja

Član 17

- (1) Iskorjenjivanje afričke kuge svinja kod divljih svinja vrši se prema planu iskorjenjivanja afričke kuge svinja kod divljih svinja, koji sadrži podatke o:
 - 1) rezultatima epizootiološkog ispitivanja i kontrolama sprovedenim u skladu sa članom 16 ovog pravilnika i geografskoj rasprostranjenosti afričke kuge svinja;
 - 2) inficiranom području sa:

- a) rezultatima epizootiološkog ispitivanja i geografskom rasprostranjenosti afričke kuge svinja;
 - b) brojem divljih svinja u i oko inficiranog područja;
 - c) prirodnim ili vještačkim barijerama za kretanje divljih svinja;
 - 3) organizovanju i načinu saradnje biologa, lovaca, lovačkih organizacija, službi za zaštitu divljih životinja i veterinarskih službi;
 - 4) informativnoj kampanji, radi podizanja svijesti lovaca o mjerama koje će se preduzeti;
 - 5) utvrđivanju raširenosti afričke kuge svinja u populaciji divljih svinja, i to ispitivanjem odstrijeljenih ili uginulih divljih svinja, laboratorijskim ispitivanjima i epizootiološkim ispitivanjima učestalosti ove bolesti kod pojedinih starosnih grupa divljih svinja;
 - 6) mjerama za sprečavanje širenja afričke kuge svinja kojih se moraju pridržavati lovci, koje mogu uključivati i zabranu lova;
 - 7) načinu uklanjanja leševa odstrijeljenih ili pronađenih mrtvih divljih svinja koji uključuje:
 - a) preradu pod službenim nadzorom; ili
 - b) pregled i ispitivanje na afričku kugu svinja svih odstrijeljenih ili pronađenih mrtvih divljih svinja na inficiranom području u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
 - 8) epizootiološkom ispitivanju koje se obavlja na svakoj divljoj svinji koja je odstrijeljena ili pronađena mrtva, sa podacima o:
 - a) geografskom području na kojem je životinja pronađena mrtva ili odstrijeljena,
 - b) datumu kada je životinja pronađena mrtva ili je odstrijeljena,
 - c) licu koje je životinju pronašlo ili odstrijelilo,
 - d) starosti i polu svinje,
 - e) simptomima prije odstrijela, ako je životinja odstrijeljena;
 - f) stanju trupa ako je životinja pronađena mrtva;
 - g) laboratorijskim ispitivanjima;
 - 9) program nadzora i mjerama koje se mogu uvesti na gazdinstvima koja se nalaze na inficiranom području, a po potrebi i u njegovoj okolini, uključujući prevoz i premještanje životinja unutar tog područja, iz i na to područje koje najmanje uključuju zabranu kretanja svinja, njihovog sjemena, embriona i jajnih ćelija, a mogu uključivati i zabranu proizvodnje svinja i otvaranja novih gazdinstava sa svinjama;
 - 10) kriterijumima koji se koriste za prestanak preduzetih mjera kako bi se iskorijenila bolest u inficiranom području i na gazdinstvima u tom području;
 - 11) mjerama nadzora afričke kuge svinja koje će se sprovoditi po isteku godinu dana od dana posljednjeg potvrđenog slučaja afričke kuge svinja kod divljih svinja na inficiranom području i koje će se sprovoditi još najmanje godinu dana sa mjerama iz tač. 5, 7 i 8 ovog stava.
- (2) Plan iz stava 1 ovog člana, dostavlja se Evropskoj komisiji u roku od 90 dana, od potvrđivanja primarnog slučaja afričke kuge svinja kod divljih svinja.

Mjere za sprečavanje širenja virusa afričke kuge svinja putem vektora

Član 18

- (1) Ako na gazdinstvu na kome je potvrđena afrička kuga svinja postoji sumnja na prisustvo vektora, službeni veterinar naređuje utvrđivanje prisutnosti vektora i prema potrebi hvatanje vektora u skladu sa Prilogom 4 ovog pravilnika u zaraženom objektu i njegovoj okolini.
- (2) Kada je prisutnost vektora potvrđena sprovode se odgovarajuća laboratorijska ispitivanja, kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke kuge svinja kod vektora i sprovode se odgovarajuće mjere praćenja, nadzora i kontrole na gazdinstvu i na područjima oko gazdinstva.

- (3) Kada je prisutnost vektora potvrđena na gazdinstvu, a kontrolu nad vektorom nije moguće sprovesti, na gazdinstvu se najmanje šest godina ne uzgajaju svinje, a prema potrebi ni druge domaće životinje.

Dodatne mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje afričke kuge svinja

Član 19

Prilikom suzbijanja i iskorjenjivanja afričke kuge svinja ne primjenjuju se bilo koji terapijski tretmani, kao ni vakcinacija svinja protiv afričke kuge svinja, osim u slučaju stručne procjene ukoliko se mjerama utvrđenim ovim pravilnikom, ne može suzbiti i iskorijeniti afrička kuga svinja.

Prilozi

Član 20

Prilozi 1, 2, 3 i 4 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Početak primjene

Član 21

Odredba člana 17 stav 2 ovog pravilnika, primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 22

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva Savjeta 2002/60/EZ od 27. juna 2002. godine o utvrđivanju posebnih odredbi za kontrolu afričke kuge svinja/*Council Directive 2002/60/EC of 27 June 2002 laying down specific provisions for the control of African swine fever and amending Directive 92/119/EEC as regards Teschen disease and African swine fever* i Odluka Komisije od 26. maja 2003. godine o odbrenju dijagnostičkog priručnika za afričku kugu svinja/*2003/422/EC: Commission Decision of 26 May 2003 approving an African swine fever diagnostic manual*

Broj:323-63/17-4

Podgorica, 11. septembra 2017. godine

Ministar,
mr **Milutin Simović**, s.r.